

REGLAMENTO (ES) 2024/1789 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VANDENILIO ĮSTATYMO PROJEKTO ATITIKTIES LENTELE

<p>2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1789, dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 bei (ES) 2022/869 ir Sprendimas (ES) 2017/684 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 715/2009 (nauja redakcija)</p>	<p>Lietuvos Respublikos vandenilio įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas)</p>	<p>Reglamento įgyvendinimo lygis (visiškas, dalinis)</p>
<p><i>5 straipsnis</i> Reguliuojamo turto bazių atskyrimas</p>		
<p>3. Valstybės narės gali leisti vandenilio tinklo operatoriams vandenilio tinklo išlaidų gražinimą paskirstyti per tam tikrą laikotarpį taikant vandenilio tinklo prieigos tarifus, siekiant užtikrinti, kad būsimi naudotojai tinkamai prisidėtų prie pradinių vandenilio tinklo plėtros išlaidų. Tokių išlaidų paskirstymą per tam tikrą laikotarpį ir jį pagrindžiančią metodiką tvirtina reguliavimo institucija. Valstybės narės gali nustatyti priemones, pavyzdžiui, valstybės garantiją, kad būtų padengta vandenilio tinklo operatorių finansinė rizika, susijusi su pradiniu išlaidų susigrąžinimo skirtumu, atsirandančiu dėl išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį, jei tokios priemonės atitinka SESV 107 straipsnį.</p>	<p>Įstatymo projektas 13 straipsnis. Vandenilio sektoriaus kainų reguliavimas <...> 9. Vandenilio tinklo infrastruktūros įrengimo ir vandenilio tinklo operatoriaus išlaidų, kai yra taikomas išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmas, taip kaip numatyta šio straipsnio 8 dalyje ir Reglamento (ES) 2024/1789 5 straipsnio 3 dalyje, finansavimui, teisės aktų nustatyta tvarka gali būti taikomos finansavimo užtikrinimo priemonės (valstybės garantija, laidavimas, turto įkeitimas ir kitos priemonės). Sprendimas suteikti finansavimo užtikrinimo priemones priimamas Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatyme nustatyta tvarka. Siūlymą dėl finansavimo užtikrinimo priemonių taikymo, Taryba, įvertinusi vandenilio tinklo operatoriaus pateiktą pagrindžiančią informaciją ir Tarybos priimtą sprendimą dėl išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį mechanizmo taikymo, pateikia Energetikos ministerijai. Energetikos ministerija, suderinusi sprendimo projektą su suinteresuotomis institucijomis, pateikia siūlymą Vyriausybei. <...> 12. Iki vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo eksploatavimo pradžios ir iki vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatoriaus licencijos išdavimo datos patirtos pagrįstos</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo vystymo išlaidos, kai ši investicija ir su ja susijusios sąnaudos teisės aktų nustatyta tvarka yra suderintos su Taryba, laikomos pagrįstomis vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatoriaus sąnaudomis ir turtu, kurios Tarybos nustatyta tvarka įtraukiamos į vandenilio perdavimo ar skirstymo tinklo operatoriaus reguliuojamo turto bazę, reguliuojamas sąnaudas ir (ar) priskirtąjį mokestį finansiniam pervedimui, ir (ar) kompensuojamos kitomis priemonėmis, vadovaujantis šio įstatymo ir Reglamento (ES) 2024/1789 5 straipsnio nuostatomis.</p>	
<p>4. Nukrypstant nuo 2 dalies, valstybė narė gali leisti finansinius pervedimus tarp reguliuojamų paslaugų, kurios yra atskiros, kaip tai suprantama 1 dalyje, jei reguliavimo institucija nustatė, kad tinklų finansavimas taikant tik tinklo naudotojų mokamus tinklo prieigos tarifus yra neperspektyvus. Reguliavimo institucija, atlikdama vertinimą, atsižvelgia, <i>inter alia</i>, į numatytų finansinių pervedimų vertę, susijusį kryžminį subsidijavimą tarp atitinkamų tinklų naudotojų ir tų finansinių pervedimų ekonominį efektyvumą.</p>	<p>Įstatymo projektas <...> 13 straipsnis. Vandenilio sektoriaus kainų reguliavimas 1. Vandenilio sektoriuje nustatydamą viršutines paslaugų pajamų ribas, Taryba reguliuoja vandenilio perdavimo, skirstymo, vandenilio saugyklų paslaugų tarifus. 2. Taryba rengia ir tvirtina šio straipsnio 1 dalyje nurodytų paslaugų tarifų ir viršutinių paslaugų pajamų ribų nustatymo metodikas. 3. Taryba, nustatydamą šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reguliuojamus tarifus ir pajamų viršutines ribas: <...> 6) esant poreikiui parengia, konsultuojasi ir tvirtina skaidrias ir aiškias finansinio kompensavimo mechanizmo, išlaidų paskirstymo per tam tikrą laikotarpį ir priskirtojo mokesčio ir finansinio pervedimo apskaičiavimo metodikas pagal Reglamento (ES) 2024/1789 5 straipsnio 4 dalį bei atsižvelgia į šių mechanizmų taikymą, nustatydamą pajamų viršutines ribas ir vertindama naudojimosi vandenilio tinklais tarifus.</p>	<p>Visiškas</p>
<p><i>7 straipsnis</i> Su vandenilio tinklų operatoriais susijusios trečiųjų šalių prieigos paslaugos</p>		

<p>7. Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio 6 dalies vandenilio tinklams, kuriems pagal Direktyvos (ES) 2024/1788 52 straipsnį taikoma nukrypti leidžianti nuostata ir kurie nėra prijungti prie kito vandenilio tinklo.</p>	<p>Įstatymo projektas 32 straipsnis. Geografiškai riboti vandenilio tinklai <...> 4. Taryba, savo nustatyta tvarka, priimdama sprendimą dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išimties suteikimo, kartu priima sprendimą ir dėl Reglamento (ES) 2024/1789 7 straipsnio 7 dalyje nurodytos išimties suteikimo. Tokiu atveju, geografiškai riboti vandenilio tinklai nelaikomi įleidimo ir išleidimo sistema ar jos dalimi.</p>	<p>Visiškas</p>
<p>8. Nuo 2033 m. sausio 1 d. arba jei valstybė narė nusprendžia anksčiau nei 2033 m. sausio 1 d. taikyti reguliuojamą trečiųjų šalių prieigą prie vandenilio tinklų pagal Direktyvos (ES) 2024/1788 35 straipsnį, prieigos prie vandenilio tinklų tarifams taikomas šio reglamento 17 straipsnis, o šio reglamento 17 straipsnio 1, 2, 4 ir 5 dalyse nustatytos perdavimo sistemos operatorių pareigos taikomos vandenilio tinklo operatoriams. Šio reglamento 18 ir 19 straipsniai netaikomi vandenilio tinklams. Tie straipsniai taikomi tik gamtinių dujų tinklams.</p>	<p>Įstatymo projektas <...> 12 straipsnis. Regioninis bendradarbiavimas ir integracija 3. Taryba, Vyriausybei pritarus dėl regioninės rinkos sukūrimo, pasikonsultavusi ir sutarusi su kitų regioninės rinkos valstybių nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir vandenilio perdavimo tinklo operatoriais, gali priimti bendrą su kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis sprendimą dėl gretimų įleidimo ir išleidimo sistemų sujungimo ir atitinkamų įleidimo ir išleidimo sistemų sujungimo taškuose tarifų panaikinimo pagal Reglamento (ES) 2024/1789 7 straipsnio 8 dalį ir 17 straipsnio 4, 5 dalis. Tokiu atveju, Taryba sutarus kartu su kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis gali patvirtinti bendrus įleidimo ir išleidimo tarifų nustatymo principus, netaikyti tarifų sujungimo taškuose tarp vandenilio perdavimo tinklų operatorių, ir nustatyti tarp vandenilio perdavimo tinklų operatorių finansinio kompensavimo mechanizmą, skirtą su tarifų panaikinimu vandenilio perdavimo tinklų sujungimo taškuose tarp integracijoje dalyvaujančių vandenilio perdavimo tinklų operatorių susijusioms išlaidoms perskirstyti tarp vandenilio perdavimo tinklų operatorių, esančių bendroje regioninėje rinkoje. <...></p>	<p>Visiškas</p>

	<p>5. Jei pagal Reglamento (ES) 2024/1789 7 straipsnio 8 dalį sujungimo taškuose tarp valstybių narių už teisę naudotis vandenilio perdavimo tinklu netaikomi jokie tarifai, vandenilio perdavimo tinklo operatorius, kartu su kitais regioninės rinkos vandenilio perdavimo tinklų operatoriais atlikęs viešąsias konsultacijas su vandenilio rinkos dalyviais ir susitaręs su visais regioninės vandenilio rinkos vandenilio perdavimo tinklų operatoriais, gali pateikti Tarybai regioninės rinkos vandenilio perdavimo paslaugų kainodaros modelio ir finansinio kompensavimo mechanizmo projektą. Toks vandenilio perdavimo tinklų operatorių susitarimas yra pasiekiamas ir viešos konsultacijos gali būti atliekamos nuo 2033 m. sausio 1 d.</p>	
<p><i>17 straipsnis</i> Tinklų prieigos tarifai</p>		
<p>4. Reguliavimo institucijos gali sujungti gretimas įleidimo ir išleidimo sistemas, kad būtų sudarytos sąlygos visiškai arba dalinei regioninei integracijai, ir atitinkamų įleidimo ir išleidimo sistemų sujungimo taškuose tarifai gali būti panaikinti. Po reguliavimo institucijų arba perdavimo sistemos operatorių surengtų viešų konsultacijų reguliavimo institucijos gali patvirtinti bendrą tarifą ir tarp perdavimo sistemos operatorių taikomą veiksmingą kompensavimo mechanizmą, skirtą su sujungimo taškų panaikinimu susijusioms išlaidoms perskirstyti.</p> <p>5. Valstybės narės, turinčios daugiau nei vieną sujungtą įleidimo ir išleidimo sistemą arba daugiau nei vieną vienos įleidimo ir išleidimo sistemos tinklo operatorių, gali taikyti vienodą tinklo tarifą, siekdamas sudaryti vienodas sąlygas tinklo naudotojams, jei yra patvirtintas tinklo planas ir įgyvendinamas tinklo operatorių tarpusavio kompensavimo mechanizmas.</p>	<p>Įstatymo projektas <...> 12 straipsnis. Regioninis bendradarbiavimas ir integracija <...> 3. Taryba, Vyriausybei pritarus dėl regioninės rinkos sukūrimo, pasikonsultavusi ir sutarusi su kitų regioninės rinkos valstybių nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir vandenilio perdavimo tinklo operatoriais, gali priimti bendrą su kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis sprendimą dėl gretimų įleidimo ir išleidimo sistemų sujungimo ir atitinkamų įleidimo ir išleidimo sistemų sujungimo taškuose tarifų panaikinimo pagal Reglamento (ES) 2024/1789 7 straipsnio 8 dalį ir 17 straipsnio 4, 5 dalis. Tokiu atveju, Taryba sutarus kartu su kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis gali patvirtinti bendrus įleidimo ir išleidimo tarifų nustatymo principus, netaikyti tarifų sujungimo taškuose tarp vandenilio perdavimo tinklų operatorių, ir nustatyti tarp vandenilio perdavimo tinklų operatorių finansinio kompensavimo</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>mechanizmą, skirtą su tarifų panaikinimu vandenilio perdavimo tinklų sujungimo taškuose tarp integracijoje dalyvaujančių vandenilio perdavimo tinklų operatorių susijusioms išlaidoms perskirstyti tarp vandenilio perdavimo tinklų operatorių, esančių bendroje regioninėje rinkoje.</p>	
<p><i>57 straipsnis</i> Europos vandenilio tinklo operatorių tinklas 1. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriai Sąjungos lygmeniu bendradarbiauja per ENNOH, kad būtų skatinama vandenilio vidaus rinkos plėtra ir sklandus jos veikimas bei tarpvalstybinė prekyba ir užtikrintas optimalus Europos vandenilio perdavimo tinklo valdymas, koordinuota veikla ir patikima techninė raida.</p>	<p>Įstatymo projektas 53 straipsnis. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus bendradarbiavimas su užsienio valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais 53 straipsnis. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus bendradarbiavimas su užsienio valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais 1. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius bendradarbiauja su Europos Sąjungos valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais, siekdamas sukurti konkurencingą vandenilio vidaus rinką: 1) sprenddamas tarpvalstybinius vandenilio sektoriaus klausimus; 2) derindamas techninius vandenilio perdavimo reikalavimus; 3) užtikrindamas vandenilio perdavimo tinklo darbo saugumą nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu, įskaitant avarijų prevenciją, jų padarinių šalinimą ir vandenilio sistemos veikimo atkūrimą; 4) įgyvendindamas strateginius vandenilio sektoriaus projektus, priskirtus vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus kompetencijai; 5) kitais vandenilio perdavimo tinklo valdymo ir organizavimo tikslais. 2. Bendradarbiavimas apima informacijos mainus, jungčių planavimą ir eksploatacijos koordinavimą, techninių</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>reikalavimų ir standartų suderinimą bei veiksmų, susijusių su tarpvalstybinio vandenilio tinklų plėtra, derinimą.</p> <p>3. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius su Europos Sąjungos valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais bendradarbiauja Europos Sąjungos ir regioniniu lygmeniu.</p> <p>4. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius, atlikdamas jam pavestas funkcijas, nepažeisdamas nacionalinių ir Europos Sąjungos teisės aktų, gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su kitų valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais, reguliavimo institucijomis, pagal kompetenciją dalyvauti tarptautinių ir regioninių organizacijų, asociacijų, komitetų, komisijų ir darbo grupių veikloje.</p> <p>5. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius dalyvauja Europos vandenilio tinklo operatorių tinklo (toliau – ENNOH) veikloje. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius, dalyvaudamas ENNOH veikloje ir bendradarbiaudamas su Europos Sąjungos valstybių vandenilio perdavimo tinklų operatoriais, vadovaujasi Reglamento (ES) 2024/1789 57 ir 59 straipsnių nuostatomis. Vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus pagrįstos sąnaudos, susijusios su dalyvavimu šios organizacijos veikloje, Tarybos nustatyta tvarka įvertinamos, nustatant ar koreguojant vandenilio perdavimo paslaugų kainų viršutines ribas.</p> <p>6. Taryba vykdo vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus techninio bendradarbiavimo su Europos Sąjungos valstybių operatoriais stebėseną, užtikrindama atitiktį šiame įstatyme, Reglamente (ES) 2024/1789, kituose Europos Sąjungos reglamentuose ir kituose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.</p>	
<p>60 straipsnis Visos Sąjungos vandenilio tinklo plėtros planas</p>		

<p>1. Visos Sąjungos vandenilio tinklo plėtros plane aprašomas integruoto vandenilio tinklo modeliavimas, pateikiamas scenarijų raidos aprašas, Europos tiekimo adekvatumo prognozė ir sistemos atsparumo vertinimas.</p> <p>Visos Sąjungos vandenilio tinklo plėtros planas visų pirma:</p> <p>a) grindžiamas nacionaliniais vandenilio perdavimo tinklo plėtros planais, kaip nustatyta Direktyvos (ES) 2024/1788 55 straipsnyje ir Reglamento (ES) 2022/869 IV skyriuje;</p> <p>b) tarpvalstybinių jungiamųjų linijų klausimu taip pat grindžiamas įvairių tinklo naudotojų pagrįstais poreikiais ir apima Direktyvos (ES) 2024/1788 55 straipsnio 7 dalyje nurodytų investuotojų ilgalaikius įsipareigojimus, ir</p> <p>c) nustato investicijų, visų pirma į būtinus tarpvalstybinius pajėgumus, trūkumą, kad būtų įgyvendinti Reglamento (ES) 2022/869 I priedo 3 punkte nurodyti vandenilio ir elektrolizerių prioritetiniai koridoriai.</p> <p><...></p>	<p>Įstatymo projektas</p> <p><...></p> <p>29 straipsnis. Vandenilio tinklo, saugyklos ir terminalo operatorių užduotys</p> <p><...></p> <p>2. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius yra atsakingas, kad būtų užtikrintas pakankamas tarpvalstybinis vandenilio perdavimo infrastruktūros pajėgumas Europos Sąjungos vandenilio infrastruktūrai integruoti, kad patenkintų visą ekonomiškai pagrįstą ir techniškai įmanomą pajėgumo paklausą, nustatytą šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nurodytame dešimties metų tinklo plėtros plane ir Reglamento (ES) 2024/1789 60 straipsnyje nurodytame visos Europos Sąjungos dešimties metų vandenilio tinklo plėtros plane, atsižvelgdamas į vandenilio tiekimo saugumą. Vandenilio perdavimo tinklo operatorius yra atsakingas už pakankamo tarpvalstybinio pajėgumo užtikrinimą. Taryba, derindama vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus investicijas į tokią infrastruktūrą, atsižvelgia į aukščiau nurodytą kriterijų dėl pakankamo tarpvalstybinio pajėgumo ir pajėgumų ilgoju laikotarpiu poreikio užtikrinimo.</p>	<p>Visiškas</p>
---	---	------------------------